

Presidential Communications Operations Office

Presidential News Desk

SPEECH OF

PRESIDENT RODRIGO ROA DUTERTE

DURING HIS ATTENDANCE TO THE PARTIDO DEMOKRATIKO PILIPINO-LAKAS NG BAYAN (PDP-LABAN) CAMPAIGN RALLY

[Delivered at Tuazon Avenue, Barangay Potrero, Malabon City | 02
April 2019]

Sit... Kindly sit down.

Alam mo ah itong picture frame na ito *[laughter]* ah iyon ang hindi ko na kontrolado. Sumama man ang loob ko, magalit ako, hindi ko mautusan ang security setup ng PSG, Presidential Guards, kasi sila talaga ang masunod.

Noong bago pa ako, I kind of insisted na `yung akin ang masunod kasi ang mga tao po ay hindi na nakakapaglapit sa akin. Eh sanay na ako `yung mayor tuloy-tuloy ako, ine-embrace ko sila. Lalo na kung maraming babae, talagang *[laughter]* natatagalan ako. Siyempre inaamoy mo pa tapos minsan may ibulong ka pa. Eh pagka-Presidente ko iba ang istilo at gusto nila distansiya at hindi maka --- makadikit. May gusto mang pumatay sa akin.

Pero palagay ko pa naman ang buhay ay swerte-swerte lang. Kung panahon ko na talaga, wala na akong magawa. Tingnan ko lang kung gaano kakapal `to. *[laughter and applause]* Mukha hong hindi matablan ito ng bala, baka pintik siguro kaya. *[laughter]*

Now ah hindi ako magtatagal kasi baka... *[Nagsalita na ba kayo lahat?]* Ayaw ko rin tas-an kasi ang reklamo ng mga tao, the usual complaint is that I delivered too long sa speeches ko. You know but

I have to tell you all about me and government, and governance. Kasi kung hindi ninyo maintindihan ang adhikain ko and my advocacy eh wala rin eh. Parang politiko lang na sige salita dito, salita doon.

Gusto kong maintindihan ninyo na may three years pa ako. At marami rin ho naman akong nagawa sa mga pangako ko. I remember coming over here during the campaign time. Let me just talk in the... Alam mo hindi ako mahusay sa Tagalog. Bisaya po ako. At well I grew up in a place where ano kami a mixed. And that is why I do not even know sometimes the words or the Bisaya dialect and Tagalog. Parang nawala ako kaming mga taga-Davao because of the mixture pati Ilonggo. But we can talk, we have the intonation. Te ang hap --- gahulat kami dinhi sa Malabon sa akon. Late lang ako ng konti pero pumunta ako ng dentista kay lima ang butas ng ngipin ko. Walang --- natagalan.

So I am kind of in a hurry. I am really in a hurry not in this talk of mine tonight but I intend to make it short. I am in a hurry because there is only about three years left for me to correct the things that I wanted to do.

Ang sabihin ko lang sa inyo at nasabi ko na noon dito during the inauguration of --- well your building hospital here --- is that sinabi ko na dito sa panahon ko may pagbabago. Hindi ko naman pinagmamalaki. As a matter of fact, sinabi ko lang na 'pag nanalo ako, I would like to deal with 'yung itong problema sa drugs and then itong crime and 'yung project talaga matatapos. And the so many things but I never mentioned itong Build, Build, Build because I was not sure if China would deal with me when I become president. It was only when that I went there and talked to them pati sa Russia, at ang Amerikano naman ay nagdududa. Wala naman akong...

You know Red China or China ang komunista just wants to be friends with us. Binigyan nga tayo ng baril, binigyan tayo ng bala, pumunta ako doon because America failed to deliver what we

ordered. Luma na kasi 'yung mga armas natin eh, panahon pa ni Marcos.

Iyong barrel maluwang na, 'yung lalabasan ng bala. Alam mo may trajectory 'yan, lumalabas 'yang bala nakaikot at sumusunod ng daan sa ilalim. Kaya may kasi sariling daan 'yan siya na iniikot. Wala na 'yon paglabas niyan nagsasayaw na because of the so many thousands of rounds of ammunition na pprrrrrrr, ulit prrrrrrrr. Wala na 'yon. Nag-melt na 'yung ano. Nothing lasts. Nag-order kami ng 23 because I was already expecting Marawi to explode.

At pumunta ako ng China, they just want to be friends. Binigyan ako ng armas, binigyan ako ng bala, eh hanggang ngayon wala namang hiningi, wala namang hininging teritoryo. Eh 'yung away nila diyan hindi man nating kaya.

If I go to war pupulpugin ang Navy ko in a matter of minutes. At kung makipag-giyera ako sa China, in seven minutes 'yung missile nila aabot ng Maynila. Bakit ako makipag-away? Bakit ko ipaubos ang pulis ko pati sundalo ko? Buhay 'yan. *[applause]* At bakit ko...? You know...

Eh 'yung mga intregadora lalo na 'yung mga elite dito sa Pilipinas, 'yan ang mga p***** j**. *[cheers]* Kaya galit talaga ako sa sobrang yaman. Eh hindi ako Presidente ng mga mayayaman p***** j** ninyo.*[cheers]* Kaya ito sabihin ko sa iyo, mawawala rin ako. Igsiin ko na lang 'yung sa pakikipag-usap ko sa inyo. I do not deliver speeches. Whenever I'm on stage, I just want to converse with you.

Now sabihin ko sa inyo bago ako mawala sa eksena, matatapos rin ako o earlier baka mamatay ako or for any reason. Alam mo hindi natin kapa ang what's tomorrow. Gusto ko lang mag-iwan ng warning sa inyo. At iyang dalawa na 'yan nandito sa Malabon rin. *[applause]*

Ang sinasabi ko sa inyo kung walang law and order ang isang bansa, ang isang komunidad, 'pag walang law at peace and order at ang pangalawa hindi ninyo mahinto ang corruption sa national, local, pati sa siyudad, p***** i**... Maski bigyan mo ako ng five terms, walang election, 'pag nandiyan 'yang dalawa, sabihin ko sa inyo, sorry inyo na lang 'yan. Hindi ninyo kaya magkaroon ng progress at development dito sa Pilipinas.

Sigurado 'yan. Ako na ang nagsasabi niyan Presidente ninyo. 'Pag walang law and order, 'pag kalat ang isang --- [*Unsa ba'y kati... Society, what's the Tagalog of this?*] --- lipunan, wala...

Kaya unang-una 'yang droga. It's swallowing the country. Mababasa mo everyday, everyday 'yang crawler ng lahat ng networks TV, meron talaga 'yan droga bilyon, bilyon. Noon titingi-tingi lang by the thousands. Ang droga hindi ko nga makontrol, p***** i** pinapatay ko na ang mga hindot na 'yan. [*cheers*] Nandiyan pa rin 'yung droga. Mas lalo tuloy tumindi.

Kaya ang tanong naman ng mga ibang opisyal, ito ba'y tagumpay? Now sabihin ko sa inyo hindi because worldwide 'yan. It's a worldwide problem ngayon ang droga pati China, Taiwan; at marami na ang tinamaan. Kaya itong isang siyudad 'pagka pumayag ang mayor pati pulis, patay na. Kasi kung ayaw ng mayor, ayaw ng chief of police, walang droga.

p***** i** mo babarilin kita diyan o [*cheers*] sabihin ko chief of police mo: "Sunugin mo 'yan, buhusan mo ng gaas at sindihan mo". Iyan ang dapat gawin ninyo.

Well, walang mangyayari dito. Sabi ni Bato 1.6. Sabi naman ni Santiago noon sa PDEA, 'yung earlier 'yung predecessor niya, ah one --- 3 million. Tama silang dalawa.

Iyong count dito 'yung nag-surrender na payat araw-araw nakikita ninyo sa TV, Manila lang 'yon. Hindi ninyo binilang sa Cebu, Davao, Bacolod, Iloilo, Zamboanga, Cebu, Leyte. Dito sa Luzon ang tama

ng droga dahil pera nga. Pumapasok na lahat pati 'yung congressman, 'yung mayor. Eh ilang mayor kaya namatay?

At ang masakit niyan nandiyan sila mayor. Alam ng mayor ninyo ipinatawag ko lahat ng mayors sa Pilipinas doon sa opisina ko, diyan sa Pasig. Sabi ko sa kanila "huwag kayong pumasok sa droga kasi papatayin ko talaga kayo". Hindi ako nag-ano kung mayor ka, kung s*** ka. *[applause]* Eh 'yung iba talaga ayaw pati heneral pa ng pulis si Loot.

You know when I assumed the presidency wala akong kakilala eh mayor lang ako eh. Kaya nagdala ako ng aking chief of police si Bato. Sabi ko "samahan mo ako, gawain kitang PNP". Kaya marami siyang niluksuhan na mga opisyal. Eh ganun 'yan ang... Eh wala akong kakilala.

Sabi ko buksan mo ang records ng droga sa pulis, PNP. Noong binuksan, doon ko na nakita mga heneral, mga Customs lahat na, kaya sabi ko ang kalaban ko dito mismo ang gobyerno ko.

Marami nang panahon, meron na itong mga... Eh hindi ilalabas ko 'yung dokumento bukas. Iyong paano maglaro ang pulis sa droga, 'yung mga opisyal; at bakit hindi mahinto-hinto. At bakit naman 'yung mga pulis noon naka-assign sa anti-drugs hanggang ngayon sa anti-drugs pa rin. Kaya pinaglalaruan ang Pilipino. Iniimbestigahan ngayon ng Congress, sabi ko eh 'di sige kay pati ako idinawit na may inutusan daw ako ng 5 million para patayin 'yung... P***** i** bakit ako magbayad ng 5 million? Trabaho ninyo 'yan. Nabuang. *[laughter]*

Kaya mabuti 'yan nauna --- ilalabas ko kung --- 'pag magpa-interview ako. Ilabas ko 'yung tunay na istorya. Hindi ako sumasali. At hindi naman alam ng u*** noong sinabi niya na binayaran ko daw siya doon. Hindi niya alam nandoon lahat. Nandoon ang heneral, nandoon --- nandoon. Akala niya ako lang ang... Pero hindi bale ilabas ko lahat.

[Drinks water] Ngayon, naka-anesthesia pa. Hindi ko kontrolado ang inom ko, kita mo oh, tumalsik.*[laughter]* Totoo. Hindi ko kontrolado `yung --- numb pa `yung ano ko.

Ito, dito `yung hindi sumusunod. Ang problema baka akala permanente na `to na naloko na. *[laughter]* Maghalikan kami nito `yung laway maiwan. *[laughter]* Galing talaga ako sa dentista. Ayaw nga sumunod oh. P***** j**. *[laughter]*

Iyan, corruption. Pinaka-maintindi corruption sa mababa. Wala na kayong problema dito sa taas, sa Executive department, `yung mga Gabinete. Meron lang akong konting ano but ma --- sundan lang ninyo ako para malaman ninyo na talagang `yang corruption hintuin ko `yan.

Ngayon, kung sinabihan --- sabihin mo, ma-control ko ba ang corruption sa lahat, ito sasabihin ko sa'yo: ang Pilipinas is corrupt to the core. Ibang-ibang mesa `yan diyan sa city hall o kaya nasa national. Pagka dumaan `yang papel diyan, pera `yan. Eh ilang mesa `yan? Business permit.

Ilang araw? Minsan tig-tatlong buwan. Maynila, two, three months. Hindi ko maintindihan. Pabalik nang balik ang tao, balik nang balik. Kasi kung hindi ka talaga maglabas ng pera, hindi lalabas `yung papel.

Iyan ang totoo. Hindi ko na kontrolado because ako I have a direct control sa mga Cabinet members. Kasi I'm supposed to lead but I cannot be the Defense secretary all the time, the DENR secretary. I function through Cabinet members. Wala akong problema. Wala na kayong problema dito sa itaas. Walang corruption.

Ako mismo, walang papeles na dumadaan sa akin. Iyong kontrata ng train, MRT, LRT, reclamation, hindi `yan dumadaan sa akin. Mag-umpisa `yan at magtapos sa Cabinet member. Kaya `pag nagkamali,

diretso na. Wala akong --- wala akong... Ni piso, wala kayong masingil sa akin. I do not allow transactions, documents na nandiyan sa mesa ko, ayaw ko.

Kaya ako bira nang bira, bira nang bira kasi wala man ako. Ano bang... Walang dumadaan. Magtanong kayo maski sino. Pero ako istrikto sa corruption. But itong Cabinet members, Executive department, 'yung ako, Congress, Supreme Court, 'yung opisina ko, kaya ko 'yan.

Pero 'yung sa baba, itong elected officials, wala akong control, supervision lang po ako na they do things the right way. Dito nagkakaroon ng corruption na grabe. Pero akala ninyo, ibinibigay, pinapaligaya kayo lahat, t*** i**, pera ninyo 'yan. *[applause]*

Remember, they do not function na gastos nila. Wala akong nakita na politiko na gumastos ng sariling pera para ibigay sa tao. Inyo 'yan. Galing sa bulsa ninyo 'yan.

'Pag ika'y namili ng pagkain sa palengke at ikaw 'yung magbili ng mga school supplies, 'yang pera na 'yan po may buwis 'yan at 'yan ay pupunta sa gobyerno.

Maski na sabihin mo hindi kami nagbabayad ng buwis kasi informal settlers lang kami, squatter, wala kaming ibinabayad. Well, 'yan ang akala mo. Pero 'pag sumakay ka, ang gasolina may patong na buwis 'yan, kaya 'yung suweldo mo mataas rin kasi binabayaran mo ang buwis.

Wala kayong utang na loob sa mga politiko. Lahat 'yan pati suweldo nila, pera ninyo. Kaya huwag kayong magsabi na ito si mayor ano, mag --- galante. Anak ng jueteng, hindi ninyo alam kung saan 'yan bumabawi.

Iyong mga transaction na 50,000 maging 90,000 'yan. Iyong mga transaction na 90,000 maging 150,000 'yan. Hindi lang ninyo alam. Maniwala kayo. I have been mayor for 23 years sa Davao City. I've been a congressman, kasama kami ni Ricky. Isang term lang ako doon kasi ayaw ko.

Kasi sa Congress, wala kang gawin, hindi ako sanay. Eh mayor ako, sanay ako maglakad. Sa Congress, kung hindi mo tulikikin 'yung tainga mo o 'yung ilong mo, p***** i** 'pag --- 'pag hindi mo --- kalimutan mo may camera diyan. Oo totoo. Minsan mag-ganun kayo [yawns]. [laughter] P***** i**, sabihin mo para talagang buwaya ang... Iyan ang totoo.

Ngayon sa panahon ko, Executive department, huwag. Siguro ang Cabinet member na masakit niyan 'yung iba, kasama ko pa noong 1988. Tumulong sa akin nagkampanya para maging mayor ako ng siyudad ng Davao. It pains me deeply.

Iyong makita mo 'yung mga tao na wala na ngayon diyan. Puro... Kaya ngayon naman, sinabi ko sa mga tao, huwag kayong pumayag na kurakutin kayo. 'Pag may ipagawa ka, tapos hiningian ka, sampalin mo. Sabihin mo, "P***** i** ka, nagbabayad kami ng buwis. Bakit ganung serbisyo ibigay mo sa amin? Empleyado lang kita. Bakit ako hingian mo?" Iyan ang sabihin mo. Lahat. Ke ma-mayor, ke ma-vice mayor, ke ma-congressman, ke pulis. Sabihin mo sa pulis na 'yan, "Bakit mo ako hinihingian? Ikaw na nga ang malaking kita diyan tapos maghingi ka pa sa amin."

Ngayon, huwag na muna 'yan. Basta sinabi ko huwag kayong pumayag maging biktima. Ano ba naman itong Pilipino napaka... Bakit kayo ganun? Kung hingian, walang reklamo. O ngayon, sa panahon ko, may three years, itong three years ko. 'Pag hiningian ka, pumunta ka ng Malacañan. P***** i**, sabihin mo sa akin doon. "Iyang si ano..." [applause]

Anong oras? Sabihin mo lang sa mga guwardiya, 'yung mga sundalo, "May reklamo ako na corruption. Ako mismo ang biktima. Ang nagHINGI sa akin niyan si director de p***."

Kasi puntahan mo ako, pakinggan kita. Tawagin ko 'yung si director de p***. Sampalin ko 'yan sa harap ninyo. Oo. O sipain ko.

Iyan ang pangako ko. Ke ma-pulis, ke ma-director. Wala akong pakialam. Iyang si Statistics. Magkuha kayo ng birth certificate, hingian kayo ng pera. "O sige po, sandali lang. Babalik ako." Punta ka ng Malacañan. Alam ng...

'Pag sinabi, ino-order ko 'yan sa mga Presidential Guards, 'pag sinabi, "Nandito ako kasi biktima ako ng corruption." Pasok. Sige. At kung nandiyan ako sa loob, gisingin mo.

Pagka sabihin nila natulog, sabi niya gisingin mo. 'Pag sinabi niya, may kasamang babae. Huwag natin putulin ang kaligayahan. *[laughter and applause]*

Baka ikaw pa ang masipa hindi si director. Mahirap kaya. Ikaw, sige daw. Kayo, babae at lalaki. Malapit ka na doon sa tutok ng Mayon tapos putulin. *[laughter]* Sabihin ng mga tao, "P***** i** ka na..." Sabihin nung babae, "P***** i** ka naman eh. Tatal corruption lang naman 'yan." Eh importante sa akin 'yung corruption.

Ngayon, pagbalik, ayon. Hindi naman tayo teenager. O magsabi, "Siya, sige resume na tayo." P***** i** na... Hindi 'yan basta-basta ha. Ano ka, 16? *[laughter]*

May isang tao... Ito, ito bang biro na ano. Pero may isang tao napakasalbahe. Eh sabi niya --- ano itong asosasyon ng mga opus dei? Parang Knights of Columbus pero ito mga professional na...

Pero kung si Tatad ganun na lang kabastos, magsulat siya, may cancer daw ako. Tapos sa colon, tapos sabi niya minsan malapit na akong mamatay. Nagpa-opera daw ako ng kidney.

Ayaw ko lang magyabang, mamaya kung gusto ninyo. I-ganun ko

doon sa holding room. Sabi niya, lahat-lahat na. Tapos 'yung last time sabi niya namatay na raw ako. Sinabi ko na p***** i** ka.

Hindi ako nagsagot 'yung mga una. Siya nagsabi, "Ah si Duterte may cancer 'yan sa colon. Medyo sira na 'yang ano." Kagaya ng ibang mga tao na magdala-dala na ng bag dito, nandiyan 'yung ihi nila pati 'yung dumi nila. Sa awa ng Diyos, wala man, panyo man lang ito pati [*shakes candy tin can*]. Siyempre paghalik mo, tuyo ang bunganga mo salita. [*laughter*] Para medyo presko. [*laughter*]

Wala man akong sakit na --- dito sa tiyan. May sakit ako sa siga --- may tiyansa dahil sa inom. Barrett, dito esophagus. Dito nasunog 'yung ano ko sa inom. Iyon ang totoo.

Pero sabi colon, sabi niya "cancer of the colon." Sige ako, bago ako maligo hawakan ko 'yung --- 'pag maghubad ako ng Jockey, hinahawakan ko baka totoo nga. Tapos ginaamoy ko. [*laughter*] Okay man, amoy tae pero hindi --- hindi amoy cancer. [*laughter*]

P***** i** talaga itong Tatad. Ako ganito. Baliktad 'yan eh. Hamunin ko siya mag-treadmill isang oras, sige ngayon. Si Tatad may sakit, diabetes stage na... He has... Mga 30 years na 'yan siya nagdadala ng diabetes. Ang diabetes po, hindi na tinatayuan. [*raises mic*] Hindi na ganun.

Ang diabetes po kung may sakit ka direktso na 'yan. [*lowers mic*] Para ilibing mo 'yung otin mo, wala na 'yan. [*laughter, applause, and cheers*] Sabi ko kay Tatad, gusto mo ipahiram mo 'yung asawa mo. Pahipuin ko siya kung meron bang operasyon dito saan or patapusin --- pahipuin ko. Sige, iyong asawa mo.

Kaya kita binabastos nang ganun kasi binabastos mo ako eh. Tit for tat eh. Sabi ko nga kay Tatad, 'pag nakita kita maski saan, maski sa harap ni Congressman Sandoval, sampalin kita. Oo. T*** i** ka. [*laughter*] Akala mo siguro...

`Yan `yung mga dapat ganunin sa tao, `yung mga bastos. `Yan --- binabayaran `yan eh, pera-pera `yang nagsusulat pati `yang naga-announce pera `yan, pati `yang sa... They are paid. Shameless paid hacks. Iyan si Tatad isa. `Yan ang hanapbuhay niya. Kung hindi `yan magsulat nang bastos at hindi magpapagamit sa politiko, wala gutom pamilya niyan. Ano mang hanapbuhay niya?

May ano --- may isa pa, may critic pa ako na... Sinong --- ito totoo bakla man ako noon. *[laughter]* Oo, bakla talaga ako noon. O `yung walang ano, si sir, ilan ang bakla dito? *[laughter]* Hindi huwag kayong mahiya. Dalawa kong bayaw, kapatid ng asawa ko, first wife ko, bakla. `Yung isa steward ng PAL. `Yung isang katabi niya. Ilang bakla dito? Wala. Mahiya pa. Nag-amin na nga ako, kayo pa. *[laughter]*

Ngayon, magtanong ako. Kayong mga bakla, sa lahat diyan maggalaw, lahat `yan sila, `yang nagyayawyaw sa akin. Ito --- ito kuha ito ng mga bakla. Ang bakla kasi titignan ka lang eh. Sino ang bakla diyan?

Alam ng bakla `yan. Sabihin niyan kung sino, ibulong lang ninyo. Macho `yan ha, puro tigas `yan. Pero tanungin mo `yung bakla, sabihin mo, "bakla ba `yan?" Sabihin nila, "bakla `yan." *[laughter]* Tootoo. Tanungin niyo `yung mga bakla.

Oo. Hindi ako --- wala akong pinangalanan. Sinabi ko lang sino `yung matigas diyan na magsalita ang tapang-tapang pero nagsabing sa Davao minsan... Nasaan ba ako noon? May bakla. Sabi niya, "Mayor, `yan ba takot ka diyan?" Sabi ko, "Hindi. Bakit ako matakot sa p***** i** `yan? Kung gusto niya magbarilan kami." "Hindi. `Wag na, hindi `yan maglaban." Sabi ko, "Bakit?" "Bakla `yan." Sabi ko, "Ha?" "Oo, bakla `yan."

'Yung mga bakla isang galaw mo lang alam nila bakla ka. 'Di ba? Oo. *[applause]* Kayong mga bakla ibulong niyo kung sino. Wala akong sinabing pangalan. Pero sino 'yang bakla diyan? *[laughter]*

Ang sabi pa ng bakla, kung sa relasyon siya 'yung babae. Hindi ka makapaniwala. Itong mga bakla talaga. Obserbahan lang nila. If he is into a relationship with another... Hindi man makahiya. Bakit --- bakit ka mahiyang bakla, gawa ka man ng Diyos.

Ang Diyos naggawa ng Adam, si Eve, pati si bakla. Eh si bakla wala doon sa --- sige pasyal-pasyal*[laughter]* kay hindi man siya makalapit kay Adam kasi nandiyan man si Eve. Si Eve hindi rin maka --- hindi niya maga... Kaya naghanap ang bakla ang --- doon sa...

Hindi --- imposible na dalawa lang. Tapos nakita niya 'yung tomboy doon nagaano --- naloko. Gay. I am not --- I am not, sabi ko. It's a joke pero this is not to... God created all of us. Male, female, tomboy pati bakla. *[applause]* Bakit man natin i-ano 'yan?

P***** i** itong anesthesia. *[laughter]* Totoo. Alam na ninyo kung sino? Oh bading, si sir, *[laughter]* alam ninyo kung sino? Itong mga bakla, ganun lang 'yan, bright 'yan. They can read you. 'Yan ang talent ng mga bakla, they can read you from afar. Dito sa TV sabihin lang niya "bakla 'yan". Sabi ko, "ha?" Sabi niya, "bakla 'yan." "P*** macho man siya." "Hindi sir, bakla. As a matter of fact, sa relasyon, siya 'yung babae." "Ha?" Sabi, "Oo."

Oh mga bakla, totoo? Takot siguro. Iyan. Ako? Admitado ako bakla ako. Noon. Pero minsan naki --- kailan ba 'yon? May nakita ano... Ah nag-attend ako ng beauty contest. High school ako. Tapos nagparada na 'yung magaganda. Sabi ko, "Panahon na siguro, lilipat tayo."*[laughter]*

Ako sabihin nilang bakla? Oo. Totoo. Anong masama niyan? Baka may panahon pa akong bumalik eh 'di magsama-sama tayo. *[laughter]* 'Yan si sir...

Dito na lang tayo sa... Alam mo ang problema ninyo dito law and order. 'Pag ang mayor ayaw ninyo --- ayaw niyang hintuin, hindi maghintu 'yan. I do not know kung si --- ang mayor kasali pero palagay ko hindi. Ganun 'yun. Pero 'yung proteksyon niya sa mga tao niya, hindi man --- hindi man siya pwedeng magbigay araw-araw. Ayan, 'yung shabu hinahayaan. Ang tama niyan anak ninyo.

Si Bato tama, si Santiago tama. So ilagay ko --- ako ilagay ko lahat-lahat na, 7 million drug addicts. Isipin mo 7 million, magbilang ka. Oh tama si Bato, sabihin natin kay Bato na lang, 1.6 million Filipinos, nagdusa. 'Yan 'pag tinamaan, wala na 'yan. Parang zombie na 'yan. Buong buhay niya ang hinanap araw-araw shabu.

Itong breadwinner, 'yung tatay nagta-trabaho kapag natamaan ng droga, wala na. Ang pamilya becomes dysfunctional. Away sa asawa, hiwalay, mga anak hindi nakapag-aral, hindi nakakain. Because the money intended for food on the table is gone.

Ngayon, kung ang mga pusher --- ang isang pusher maghanap ng isang pusher para 'yung suporta sa kanya. Ito maghanap. It's a vicious cycle. Bagong biktima 'yan. Ngayon may 1.6 na tao na hindi na pwede, wala na tulog --- basag eh. So there are 1.6 million slaves. Slave sa drugs, araw-araw naghahanap, wala ng trabaho, inutil na. Anong gawain mo sa Pilipino?

Kaya sinasabi ko 'wag kayong pumasok diyan kasi papatayin ko talaga kayo. Oras ma-tsambahan kita, I am sorry. I am really sorry. You know as early as Ramos' time ang DILG si Secretary Alunan. *[applause]* Ako mayor ako noon, ipinatawag niya kami.

Kasi ang Amerikano 'yung may hawak ng DEA, Drug Enforcement Agency, sinabi sa kanya at the rate your country is being swallowed with drugs maging narco state 'yan.

Ibig sabihin from the barangay captain, ang mayor, free for all na. Hindi kayo nagkamali na ako ang pinili niyo. Sinabi ko number one, droga pati corruption. 'Yung dalawa na 'yan.

Kayo? Kaya may three years ako, nangako ako uubusin ko kayo. Para na lang sa bayan ko. Hindi na bale akong makulong, mamatay, bitayin. Okay sa akin. You know the presidency is a gift from God. Sino ba naman ang maniwala na manalo ako? Ang nagsuporta lang sa akin si Imee. [*Nasaan si Imee?*] Si Imee; si Governor Abet Garcia ng Bataan; Governor Kho ng Masbate dahil 'yung anak lang niya fraternity brother ko; tapos sa Mindanao si Zubiri, father and son; pati si Amante ng North Agusan. Bakit? Bakit nagsuporta siya? Tanungin mo siya, 'wag ako. [*laughter*]

Iyon lang, nanalo ako. Ni wala akong isang leader dito sa Greater Manila, ni wala akong isang kagawad. Kaya sabi ko 'yung pagka-presidente is really something which is God's...

Kaya babayaran ko 'yan, ang Diyos. And I have a gift for you, I will see to it that kayo I'm putting --- my duty is to protect the people [*applause*] and preserve the nation. Gagawain ko 'yan. 'Yan masiguro ninyo.

Ngayon ang inuna ko 'yung mabibigat. Hindi ako nagyayabang, land reform lahat ang --- pagka lumabas akong Maynila, makita mo akong pumunta ng Palawan...

'Yang Boracay, ang dumi, ang baho ng... It was stinking. Tapos sabi ko linisan ninyo. Maraming haka-haka kaagad, "Ah pinalinisan ni Duterte 'yan kasi ibigay niya sa mga mayaman." 'Yang ganun. "Siyempre pera 'yan."

Sabi ko, "Ah ganun? Oh sige lang. Ituloy lang ninyo ang linis." Pagkatapos tinawag ko ang DAR, Agrarian Reform. Sa likod ng beach, meron 'yang mga lupa diyan, sabi ko, "I-land reform mo. Ibigay mo sa mga natives, sa mga Aeta. Sila ang may-ari diyan sa lupa na 'yan." *[applause]*

Ang mahal kaya niyan. Pero may prohibition ako kasi ginawa kong agriculture, hindi nila mapagbili. Sabi ko, "Sige hayaan na lang ninyo. Taniman ninyo o iparentahan ninyo. May pera na kayo. Balang araw ipagbili ninyo 'yan, mga 10 years, milyonaryo kayong mga Aeta dito sa Boracay." 'Yan ang...

Ngayon matapos ito, dito na naman ako sa urban land reform. Pinakamatindi dito sa Maynila. Ngayon kung may mahanap kayo na lupa na medyo malaki at wala pang development, sabihin ninyo sa akin. Kasi i-expropriate ko 'yan, pilit bilihin ko 'yan sa may-ari at gagawa tayo ng ating mga bahay. *[applause]*

Kayo ang maghanap. Kaya importante ang inyong mayor. Kasi si Jeannie, siya 'yung magbulong sa akin. Eh mahilig ito sa bulungan eh. *[laughter]* Kaya nagseselos na ito si Ricky. Sabi ko wala 'yan. Magbulong, ganon. Maghanap kayo ng lupa. Pagka bakante at ang sabihin niyo ilan kayo sa isang grupo diyan, bibilihin natin. Pilitin natin, bilihin ko by expropriation at paghati-hatiin natin. *[applause]* Iyan lang ang... Tignan ko. Subukan ko. Wala kayong...

Kaya importante 'yung messenger ninyo. Eh si Jeannie ito lang 'yung may access sa akin. Pupunta sa akin doon, sinasabi niya 'yung problema niya. *[applause]* Hindi man ako mag... 'Yung iba... Ako nandito unang-una magpasalamat sa tulong ninyo noong election. Nanalo ako dito sa Malabon. *[applause]* Alam mo sa amin, sa mga Bisaya, 'yung tribong Bisaya. Hindi naman Cebu 'yan eh. Sugbu 'yan. Sugbuanon, that's the tribe of the Sugbuanon. Mabigat sa amin 'yang utang na loob.

Kaya magsabi na utang kabobot-on dili kabayran. Iyong utang na loob you can never repay kasi utang na loob rin i-ano mo. Hindi mo pwedeng dalhan ng kare-kare diyan tapos, "O ito 'yung utang na loob mo." It has to be requited with...

Kaya 'yan lang ang mahingi ko. Hindi ko naman pera. Pera ng gobyerno ang gamitin ko. Hindi ako magyayabang. All you have to do is to find out if there is enough land, 'yang medyo malayo doon na ano. Then let us expropriate para to end your misery as a squatter. Sa inyo 'yan. Makikinig ako kay Jeannie. Kung magsabi siya, "Meron diyan. Expropriate mo." Ah oh sige, good. 'Yan lang kailangan ko. *[applause]*

Ngayon, 'yang peace and order. Pero sinabi ko... Ito --- ito namang garantiya ko sa mga kandidato. Ang pulis pati militar must remain neutral. Mag-neutral kayo o ipaalis ko kayo dito. You must be in the middle. I will not allow the police or the military to be used by anybody eh kapartido ko man o kalaban sa politika, I will never resort to use the military and the police. That is not their job. Their job is to maintain law and order without fear or favor. Iyan ang utos ng Constitution, iyan ang sundin natin.

And I am exalting everybody na huwag kayong magkamali diyan maggamit ng mga goons, mga ganon kasi papadalhan ko kayo dito ng isang batalyon na army, totoo lang. *[applause]* I will order the Armed Forces to go sa Malabon and hulihin lahat 'yung mga --- na may armas at gawaing... Masarap itong tinapa ninyo, 'yung bangus ninyo na ano. Iyan ang paborito ko 'yung pagkain na mga ganon. Ngayon masyado 'yung...

You know my father is a Cebuano --- or was --- or is. Ang nanay ko mestiza-Maranao. Lolo ko Chinese. Lola ko Maranao. Kaya 'yung food ko is medyo leaning ako dito sa isda. Pero ako walang relihiyon. Ako lang. Kagaya ng mga Muslim, isa lang ang Diyos. Sus

itong Katoliko. Ngayon kung maniwala kayo sa akin, kayo. Pero maghanap kayo ng ibang... Sus...

Iyang si David sige reklamo. Sila ang nag-una eh. They started the quarrel. Ang pari doon sa misa while saying mass nagsabi, "Mamatay na sana si Duterte." *[laughter]* Anong klaseng relihiyon 'yan? You wish death or ill, pari ka.

Kaya nagganti ako. Sabi ko 'pag nakita ninyo 'yung obispo pati 'yang si David yawyawero, sige lang pasyal, sige hingi, sabi ko 'pag nakita ninyo 'yan, kayong mga drug addict diyan wala kayong pera nakita ninyo lakad-lakad diyan, paluin mo ng tubo. *[laughter]* Kunin mo bulsa maraming pera 'yan hiningi diyan sa mga mayayaman. Ay akala nila 'yung mayayaman 'pag ang pari na nagdasal para sa kanila o nagdikit sila sa pari, langit sila. Ay p***** i**.

Kung ganon, mabili mo ang --- mabili mo ang kaluluwa mo magdikit ka lang sa pari at magbigay ka ng pera. Eh kay inyo na lang 'yan.

Alam mo, nagtapos ako... Na-expelled lang ako sa third year. Ateneo ako. Nag-law ako sa San Beda, puro pari. Hindi ako ganon magsalita pero sila ang nag-umpisa eh. Kasi kalaban talaga ako nila before the election and after the election. Sabay sila sa mga komunista, sabay nila 'yung mga yellow, sila, "Oust Duterte, Oust Duterte." Sila ang naguna eh. Kaya ako nagbabantay lang noon. Hindi man ako...

Pero noong ako na ang nag-resbak p***** i** ko talaga sila lahat. Alam mo kung pari ka, gusto mo akong atakehin --- hoy, David makinig kang p***** i** ka --- lumabas ka sa pulpito mo. Huwag mong gamitin ang relihiyon. Dito ka, diyan sa simbahan, aatakehin mo ako. 'Pag resbak ko, tatamaan ito. Dito ka dapat. *[steps away from podium]*

Tapos kung nandiyan ka na, sabihin mo ang separation of church and state. Sabihin mo, "ako'y isang Pilipino, pari ako pero nagsasalita ako dahil Pilipino ako. Hindi ko gusto 'yung pamamalakad ni Duterte na pinapatay niya 'yung mga durugista. Hindi namin gusto 'yung extrajudicial killing and blah blah blah, blah blah dito."

Ang utos ko sa pulis pati militar, go out and destroy organized crime sa droga pati itong mga kidnapping... Dito marami dito. Mag-sweep ako dito ng isang battalion, mahuli ko siguro mga almost... Magsabi ka lang 100 nandito nagtago pati 'yung... Ngayon bakit ganon? Eh pumayag ang mayor ninyo eh.

Oh tingnan mo. Kayo na --- napunta na ba kayo ng Davao? Oh tingnan mo ang Davao. Bakit wala? Kasi hindi talaga ako pumayag. Sabi ko p***** i** mo papatayin kita. Huwag kayong pumasok dito. Talagang yayariin ko kayo. Oh tingnan mo ang Davao maglakad ka maski gabi. Malinis. Ang Davao alas-dose sarado na. Wala ka nang makitang tao naglalakad kasi 'yung mayor nila doon akala mo Gestapo rin. Maglalakad ka diyan, sitahin ka. "Ano bang sadya mo?"

Wala kang makita. Makita mo sa mga convenience store. Pero 'yang magtambay-tambay diyan sa kanto. 'Pag ginusto ng mayor... Eh siya 'yung mayor eh. Pero kung... Aray ko po. Wala na. *[laughter]* Sakit kaya ng --- sakit kaya ang ngipin ko. *[laughter]* Patay na. Iyan kayo. Ginusto ninyo 'yan eh. I mean it's your choice. Ganito ang Malabon ngayon, it's your choice. Pinili ninyo eh. Droga, pinili ninyo.

Sabi ko si... Diyan sabihin ko, "Mayor, linisin mo ang Malabon mo. Bigyan kita isang buwan. 'Pag hindi, sabihin ko kay Ricky, 'sorry na lang ha. Ipahuli ko 'yung mayor ninyo. Itapon ko 'yan sa Manila Bay.'" *[laughter, cheers, and applause]*

Eh bigyan mo ako ng mayor. Ganon rin. Pasalitaan mo ng ilang oras. Hirap pa ako mag-kontrol ng laway ko. *[laughter]* Tapos walang mangyari. Eh papaano 'to? Magkahiyaan tayo. Ayaw --- kasi kami supervision lang eh. Ang Presidente pagka-elected 'yang ano rin ng tao, pinili, supervision lang ako sa local government. Hindi ko --- hindi kagaya sa akin, "Alis ka, ikaw mag-resign ka, ikaw ayaw ko --- ayaw ko 'yung mukha mo." Ganon ang ating sistema.

Ngayon meron akong ipakilala sa inyo. *[Hain na ba 'tong Otso Diretso? Nangawala. Hain man?]* I-compare mo lang ha. Nag-ano lang ako sa inyo. Ang kandidato nila --- sabi nila huwag i-mention 'yung kandidato kasi maalaala tuloy, ma-remember, 'yon ang iboto. Hindi ako maniwala niyan. Hindi ganon ka- g*** ang Pilipino.

Gary Alejano. Tanungin ko kayo anong ginawa niya? Nag coup d'etat, nag gulo sila Trillanes. Tapos anong ginawa? Nanalo sa Congress, party-list. Hindi mo ma-control eh. Magkaroon man lang sila ng ilang boto, pasok sila. Tingnan mo anong ginawa? Magdalo pa ang partido. Ginulo nila ang Pilipinas at kung ano ang ginagawa -- nambabastos ng tao.

Alam mo si Trillanes... Sister, makinig kayo. *[laughter]* Oo si Trillanes walang ginawa. Napreso... Bakit siya nanalo? Galit ang tao kay Gloria noon eh. So doon sa kanya na... Nag-revolt-revolt sila, napreso, tumakbo. Wala namang abilidad.

Iyong bata niya, si Gary Alejano, ano ang ginawa niya para sa Pilipinas? Sinira niya, malapit pa madisgrasya, nagkabarilan, marami pang mamatay na tao. Then naging ano siya. Naghahanap nang mali. Naghahanap nang mali na corruption. Wala kang makita, Alejano. Sabi ko sa iyo kung ako ang target mo, ni piso wala kang makuha sa akin. Kaya ikaw hindi ka na dapat diyan. Kayong mga military balik kayo sa... Military style 'yang inyo eh. Panakot, lahat.

Ikomparar mo si Alejano kay Dong Mangudadatu. *[applause]* Congressman 'yan ng Maguindanao. Ilang buhay? Ilang buhay ang natulungan ni Gary Alejano? Dong Mangudadatu.

Ilang beses nagkagulo ang Mindanao? Ilang beses nagkaroon ng away marami ang patay Moro pati Kristiyanos? Ilang beses na hindi makaraan papuntang Cotabato? Sarado ang highway.

Sino-sino ang mga nandiyan? Marami. Ampatuan, Mangudadatu, sila si Matalam, si --- maraming leaders. Pero one outstanding trait itong mga Mangudadatu, they never, never raised arms against the government. Always nakalinya sila sa gobyerno.

At 'yung mga panahon na tense masyado, pumapasok kami doon, inaareglo namin para hindi magpatayan, ang mga Mangudadatu kasali namin sa --- pinapakiusapan namin. "Tulungan ninyo kami kasi pagka nagkagulo ito, maraming patay."

At for how many times itong mga --- si Dong, nakausap ko, sabi ko, "Dong, puntahan mo 'yung mga pinsan mo doon mga rebelde. Kausapin mo, mag-usap lang tayo. Huwag tayong magpatayan." Kasi marami ring Kristiyanos eh.

Sabi ko lalaban din 'yan lalo na mga Ilonggo. And to think that they have saved lives by just supporting government. Nagkaroon ng kapayapaan at tuloy ngayon we have the --- succeeded sa BOL. Hindi nila kinontra. *[applause]*

Nawala sila kasi 'yung ARMM tinanggal. Lahat doon. Nandoon 'yung mga pinsan niya, mga... Pero ang asset ng gobyerno, ganito ang nakuha. Mga Mangudadatus saved so many lives.

Now tanungin ko kayo, itong si Gary Alejano, ilang nalibre niya na buhay? Hindi ninyo kasi alam ang Mindanao eh. Hindi ninyo alam kung sino ang tumulong, sinong kausap namin, gaano kami kahirap pumapasok sa isang lugar. Puro naka-cock 'yung baril, putukin na lang.

Sila Dong sa suporta sa gobyerno. Sila nakikiusap doon sa mga Maguindanao at sumusunod naman. Ngayon, si Murad nakausap ko, nakausap nang lahat, ayon meron tayong BOL. So wala na tayong problema.

Dito na lang sa --- if you look at the map of the Philippines, kung tingnan mo, your right hand is the east, your left hand is the west. Kaya West Philippine Sea. Nandiyan 'yung Palawan, dito mga Samar, ganun.

Alam mo, sa totoo lang, wala talaga tayong problema dito sa ano... Kung maareglo natin si Misuari sa western side, then maybe --- maybe, by the grace of Allah, magkaroon tayo talaga ng peace. Ang problema ko na lang itong mga NPA.

Ang sinasabi ko sa inyo, ang problema sa NPA hindi 'yan maano... In order to have peace in Min --- in all over Mindanao, Visayas, you have to make the communist irrelevant. Wala na silang bisa.

Why? Ang tao, lupa lang talaga ang kailangan. For as long as may marami pang walang lupa tilling the land for generations, wala man silang makuha. Iyon. Kaya nagrerebelde.

Kaya ako, ayaw ko man magyabang, sabi ko gaya ng Boracay, sige ako bigay. Whenever I make an out-of-town sa Davao, nandoon ako. Puro bigay ng land reform. Marami kasing... Wala na ang land reform ngayon eh. We do not acquire lands anymore.

Ang problema, 'yung mga beneficiaries, 'yung mga tenants, hindi pa makuha nila ang lupa kasi hanggang ngayon nagre-resist ang landlord. Kaya nagkagulo. Pasok ang NPA, pasok naman 'yung gobyerno kasi away na eh.

It is no longer a question or issue of land but of a law and order. Kaya kailangan ang gobyerno magmalasakit talaga sa mahirap because 'yung mga landlord, nanalo 'yan sila. They got their lands 400 --- three --- about 200 years ago.

Fifty years ago pag-alis ng mga Katsila, maraming ibinigay doon sa kanila na friar lands noon. So 'yung mga tenants, 50 years, 100 years, ang tatay nila for 100 years tenant pa rin.

But there is always a time for everything, my countrymen. Basahin mo 'yung Ecclesiastes 3 ng Bible. May panahon-panahon talaga ang buhay. May panahon na ibigay sa iyo, o binili mo man, o nakuha mo kasi --- but you have to let go this time.

May land reform na, that is the basis. Ako, pipilitin ko talaga. Pinipilit ko talaga na makuha ng mga... That is the only way to end the insurgency problem sa countryside. Pati itong mga komunista -- - mga komunista a better deal.

Hindi lang kami nagkakaintindihan ni Sison. Eh ayaw ko na makipag-usap ng matatanda. Marami siyang... Mamaya kung anong tawagin niya ako ano-ano. Parang bugoy sa kanto. Sinabi ko, "talk to the next President". Pero ako, gusto kong tumulong. All I have to do is just to work.

Land reform? Gusto ninyo, ginagawa ko naman. 'Yung lupa na para diyan sa mga informal settlers, sabi ko nasa inyo na. Ang hiningi ko lang na bigyan ninyo ako ng messenger na magkakaintindihan kami. Kasi *[applause]* mahirap naman 'yung kung sino ha. Maski sino, hindi lang 'yung sino bang kandidato dito na ano?

Hindi lang siya. May iba pa na ano. Pero kung siya, mahirapan kami mag-usap. Kasi may ano eh, may distansiya. At siya ay siya. Mahirap 'yan. *[laughter]* Siya 'yon eh. Ano...

Bam Aquino. Tapos ikumpara mo siya --- para makita talaga ninyo kung gaano ka-b***s*** itong --- itong mundong ito. Bam Aquino, Ronald "Bato." Ano ang naibigay ni Bam Aquino? *[applause]* Well, sige nga. Ito, dumating sa Davao, kakagraduate lang ng PMA. Pulis 'yan. Tapos siyempre magre-report 'yan sila sa mayor. Sabi ko sa kanya, "Oh sige, dito ka."

Tapos nagpakasal, ako pa ang ninong niyan. Minsan na-a-assign outside of Davao kasi nag-iikot 'yan. Pero ito si Dela Rosa, ito lang sabihin ko sa inyo, Dela Rosa at lahat ng --- lahat silang dumaan ng Davao, sila Morente, Cuy, lahat 'yan silang chief of police na dumaan sa Davao, they are fundamentally honest. *[applause]*

'Yang nasa B --- 'yung sa Immigration? Si Cuy 'yung undersecretary? Si --- sino pa ba? Lapeña sa TESDA. Nalusutan lang sila eh. Kasi hindi nga sila taga --- inilagay ko doon. Nandoon 'yung pagkaistrikto and tapang pero hindi nila alam ang paano --- kaya sila nalusutan.

Pero si Sid Lapeña is really honest. Matagal sa akin 'yan. Malaman ko. Sinasabi ko fundamentally honest kasi itong pulis tumatanggap talaga. Tumatanggap ng Christmas, 'yung natulungan nila sa mga solusyon ng kaso, magpadala ng lechon, ganun. Tinatanggap nila.

Kaya in a way, hindi mo masabi talaga na hindi tumatanggap 'yan. Pero kung sabihin mo na mag-ano ng droga, magproteksyon diyan sa mga holdupper, wala. Kaya ang Davao naging ganun dahil sa kanila.

Ito talaga sundalo. Sundalo talaga ito at sumusunod at nagbigay na --- nagserbisyo as chief of police of Davao. City Police Director na ang tawag diyan at ang buong bayan. Nakita mo. Hindi lang siguro nagustuhan 'yung ano niya, 'yung istilo niya.

Pero wala kayong ma --- for that time that he was the PNP, wala kayong nakita na magbigay-bigay ganun. Proteksyon. Kasi 'yan sila, nasanay sa akin. Alam nila, p***** i**, papatayin ko talaga sila.

Alam ng pulis. Ang sabi ko, "Magkaareglo tayo dito o kung hindi, magbarilan tayo." Iyan talaga ang mangyari dito sa Davao. Kaya mamili ka. Gusto mo mag-mayor? Oh sige ikaw. Ngayon, kung ako

ang mayor, sumunod kayo, 'pag hindi magkal*****-|***** tayo dito.

Hindi, mababait 'yan sila. Gaya ito si Ronald, ilang years nagserbisyo as sundalo. Ilang years 'yan sila galing bata pa, 22 years old. Nag-retire. Ito si Bam Aquino, ka-apelyido lang niya si Aquino. Wala. Ano bang ginawa nito? Sa Malabon, may ginawa siya? *[Audience: Wala.]* Oh, magtanong ako kung ano.

Ito, si Bong Go. Bisaya ito, *[applause]* pero Batangueño ito. Ang salita Bisaya. Pero parang Bisaya na 'to pero Batangueño 'to. 'Yung barong na Tesoro. 'Yan 'yan, pamilya niyan. Ito siya, hindi talaga ito pang-aide.

Ang aide ko talaga, tinyente. Pulis. Ngayon, naglaro sila ng basketball --- si Bato pati si Bong. Ewan ko, pagpasa ng bola ni Bato doon sa aide ko, natumba, patay. Oo, totoo. Halili. 'Yung grandson 'yan ng mga Halili 'yung ice cream na --- *[Ano gani?]* --- Selecta.

Iyon, anak 'yon --- mga ano 'yon apo 'yon. Maraming ano 'yon --- asawa eh. Iyon ang nangyari. Tapos ako, hindi ko naman alam. So may bago akong police aide ngayon, ipakilala ko sa inyo si Sofia. *[applause]* Ipakilala ko. Ang sunod 'yung protocol officer ko, si Jasmine. *[applause]* Ang sunod niyan, pagbalik namin, mag-bathing suit 'yan sila. *[laughter]* Tapos ang katabi, of course katabi ang asawa ni Koko Pimentel. *[applause]* Sabi ko sa asawa mo, kaliwete 'yan. Tingnan mo, wala dito hanggang ngayon. Ay, naa na man diay. *[laughter]* Sorry.

Bong Go, noong mayor ako, he was with me for 21 years. *[Twenty-one ka years?]* Twenty-one years nagsilbi 'yan sa akin. Twenty-three years akong mayor. Namatay nga 'yung aide ko. Kayong mga taga-Davao o napuntang Davao, 'yung isang printing press diyan sa likod ng University of Mindanao, 'yung malaking printing press diyan, may-ari niyan Tesoro, lolo niya.

Hindi naman ito mahirap pero Go kasi tatay niya Chinese. Pero kung sabihin ninyo trabahante, 'yan maghawak ng pera minsan 'yang aalis ako pupunta ako ng --- doon...

Alam ng military 'yan magdala ako ng pera. Ayan mabuti't malaman rin ninyo pati 'yang military. Binubuksan ko 'yan. "Oh, ito pera ito para gamitin ninyo. Hati-hatiin ninyo 'yan sa distribution ano ko..." 'Yan ang magdala.

Sabihin mo ang dumaan sa kamay niya mga billion since --- meron. Aabot ng bilyon. Pero ni piso walang nawala, sa totoo lang. *[applause]* Kasi kukunin niya 'yan eh sa bangko tapos --- sa Land Bank, tapos ipa-parking na niya 'yan sa bahay niya. Kasi 'pag take-off namin umaga, sama na siya.

At 'yung nasanay sa malasakit ganun, kasi 'yon ang trabaho niya. "Bong..." 'Iyong mga, "Bong, ayusin mo 'yan. Bong, pakwentuhin mo." Tapos sabi niya, "Mayor nandito si ano, si ano..." Eh sabi ko, "Paalisin mo." "Hindi Mayor, kasi 'yung isa nandito rin." Sabi ko, "eh 'di aregluhin mo 'yan diyan." "Mayor, nagharapan na 'yan sila."

Eh may nililigawan pa akong taga-Agusan, eh 'di sige ako --- bagong... Kasama ni Erap hindi ko nakilala. "Oh kilala mo ba itong si ano?" Uy, eh 'di sige pa ako ano. Sabi ko, "Bong, ayusin mo 'yan sila diyan." Sabi niya, "Mayor, hindi..."

Si Honeylet, 'yung asawa ko sinaksak na niya 'yung isang babae p***** i**. *[laughter]* Naloko na. Nagsaksakan na. Sinaksak talaga. 'Yung asawa ko si Honeylet, Bulakenya 'yan. Ang mangyari 'yan ng --- ah Bulac --- Valenzuela City Funeral Parlor.

Kaya humihirit talaga 'yang g***** 'yan. May-ari ng punerarya. p***** i** saksakin ka. *[laughter]*

Kaya ako takot diyan baka paggising mo... Eh kung naka --- ako nag-iinom ako ng pampatulog, Stilnox. Ang Stilnox wala kang --- patay ka talaga eh. Tulog ka.

P*** paggising mo pinutol na 'yang otin mo, kaya ako takot
p*** ... *[laughter]* Kaya sabi ko sa kanya, "Iba-ibang kwarto tayo. Ibang ano..." May sarili siyang kwarto. May --- nanganak kami. 'Yang asawa ko OFW 'yan, nagtrabaho 'yan sa Amerika.

Pero mahal ko talaga 'yan. Noong congressman kami siyempre punta kami ng Amerika, daan ako sa kanya. Tapos minsan nagdaan ako. Tawag siya, sabi niya after two months, sabi niya, "Buntis ako." "Ha? Sa akala ko naga-pills ka?" Sabi niya, "P***** i** mo bakit ako mag-pills? Eh wala --- ikaw lang man ang naga... Paminsan-minsan ka lang magpasyal."

Kaya nanganak kami. You --- dalawa kasi asawa ko. 'Yung isa, nurse. 'Yung isa ano, si --- *[Napunta na ba dito 'yang si --- si 'yung isa?]* Wala pa siguro. Nakita na ninyo 'yung original? Ah 'yon grabe 'yon. Dito na lang ako sa Bulakenya, p***** i**. Grabe 'yon, German talaga ang ugali. Malayo 'yang mga Batangueño na matapang, mga Bulacan, mga Waray. 'Pag mag-abot ka sa German tapos ka.

Ito si Bong mabait 'to. Honest, ang sib --- 'pag serbisyo lang pati 'yung pera, wala kayong ano diyan. Hindi magnanakaw 'to. Hindi gumagalaw ng pera 'yan, at nasanay sa akin 'yan. Nasanay 'yan si Bong sa akin. Subukan ninyo bigyan 'yan, 'yang hindi niya alam. *[applause]* 'Yang bigyan mo lang, sabihin mo, "Bong, may..." Magbigay ka maski 1,000. "Bong, tulong sa kampanya." Sige, subukan ninyo. Hindi 'yan magtanggap.

Hindi ko man alam nandito na pala si Tolentino. *[applause]* Kaya mamili kayo kay... Itong isa, Florin Hilbay, solicitor general. Ni wala ng pangalan, walang ginawa, wala namang pinapanalong kaso sa atin sa panahon ni Arroyo.

Florin pati magkasunod si Chel Diokno. Ang tatay bilib talaga ako. Senator Diokno talagang saludo ako. Abogado ako ... Pero itong si Chel, lalaki man sana bakit Chel? Sige magkaisa na lang kayo Chel pati si --- suportado ka man ni ano.

Romulo Macalintal. Iyon itong election lawyer. Mayaman 'to, 'yung mga kaso sa election. Wala itong ginawang serbisyo sa Pilipino. I-ano mo si --- susmaryosep. Itandi, means itabi mo ba, Bisaya tandi 'yan eh. Ito si Chel Diokno, Macalintal, isa lang ang ituro ko sa kanila, Koko Pimentel, kung anong ginawa para sa bayan. *[applause]*

Hindi ko na lang ta --- mata --- useless eh, kilala ninyo. Bilib lang ako sa prinsipyo ng tao na 'yan. Diyan ako sumasaludo. May prinsipyo talaga. Alam na ninyo, the rest is history. But my God, mahirap na makakita ng taong ganun.

Ito si Francis Tolentino. *[applause]* *[Saan 'yung record mo? 'Yung qualification mo binabasa.]* Tingnan mo ha? Itong kandidato ninyo pagka-senador, Francis Tolentino. *[applause]* Nagpaunlad ng Tagaytay City bilang mayor. *[Ilang taon ka mayor?]* Three terms, that's nine years.

Dating Metro Manila Development Authority, chairman at pangulo ng City Mayors' League ng buong Pilipinas, general sa Philippine Army, nagtapos ng Master of Law sa University of London, nagtapos ng --- ah --- isang International Environment lawyer, siya 'yung inutusan ko sabi ko "'Wag kang umalis dito, magpadala ka na lang ng damit habang pumuputok ang bulkan.'" Sabi ko, "Umakyat ka doon sa bulkan magdala ka ng malaking palanggana, sirahan mo 'yang p***** i***** usok diyan pati..." *[laughter]* Totoo. Sabi ko

`yang butas diyan puntahan mo. `Di `yan --- `yung sa super typhoon Ompong siya rin `yon. Sabi ko, "Doon kayo, doon ka. `Wag kang pumunta na pagkatapos na, doon ka."

`Yung sa Isabela nauna rin siya. Para sa kanya dapat ligtas lagi ang mga Pilipino sa mga kalamidad. Ang `Tol ng bawat Pilipino. T*** j** Master of Law, abogado `to eh. Master of Law sa University of London. Saan na ba `yung mga p***** j***** ka-ano niya?

Huwag naman `yung Macalintal. Erin Tañada, walang ginawa kung hindi nung senador magdependa ng mga left pati komunista sa korte, pero binabayaran ng gobyerno. The very government na gustong sirain ng komunista. Not in a million years.

Tapos sa --- babae `yung isa, `wag nalang. Erin Tañada, walang... Mar Roxas, susmaryosep. Mar Roxas, pinaka number one na butterfly. Kaya wala akong respeto sa taong ito. Panahon ni Arroyo, Trade secretary siya. Panahon ni Aquino he was a Trade secretary, then he moved on to be DOTC, then finally DILG para sa pampulitika. Tapos --- of course, nakalaban ko man ito.

Kaya ako nung sa ano, `yung sa debate binabastos ko talaga. Eh wala akong respeto eh. Walang prinsipyo itong taong ito. Sige balik-balik doon sa kubeta, sabi ko, "Mar, nininerbyos ka `no? Pangsampu mo nang balik diyan sa --- `yang puro --- lahat na ihi diyan sa banyo iyo. *[laughter]*

`Di ba? Tapos pagdating ang yabang ng p\*\*\*. Pagpasok niya, "Hi, chief justice..." si Davide. "Sir..." chief justice. Kaming mga tatlo tingin lang sa kanya, bati niya lahat eh. "Hi, governor..." Hindi man namin alam itong mga p\*\*\*\*\* j\*\*\*\*\*... Malay ko ba. "Oh, congressman." Kami wala. `Di pagdating --- pagkatapos niya sabi ko, "Oh sige, `yung hindi nabati nitong buang na ito, dito kayo sa akin." Ah mas marami man --- ah hindi --- ah hindi man niya makilala lahat. *[applause]*

'Yan ang problema, magpayabang ka. "Oy ano, ano... Oh si ano oh. Artista, oy salamat ha dito ha. Oh ilan lang kaya niya? Ako tingin sa kanya tapos tingin ako sa tao. "Puwes, 'yung hindi binanggit nitong g***** ito, tayo ang magka-ano." Oh, kaya talo. *[laughter]*

T*** i**, mayabang. Alam mo, may isang tao na nakaligtaan ninyo sa panahon o sa pag-isip ninyo. One of the brilliant minds sa ating bayan. Ikaw kaya, magsulat ka ng sentence por sentence. Parang nagko-compose ka ng poem, ni-rhyme mo. Ako dito, sapagkat dito ang aking... Tapos magkuha ka ng tune sa piano, 'yung the right tune tapos gawain mong kanta. Kaya ninyo? Ang mga marunong, Ryan Cayabyab... They are special breed. Hindi ito sabihin mo taga --- Tagalog lang ito na hindi ito marunong.

My God, nag-i-English 'yan pero nationalist kasi. At ito ang hamon ko sa inyo, maghanap ka ng kanta ni Freddie Aguilar na walang mensahe para sa ating lipunan at sa ating bayan. *[applause]* Lahat 'yan, Pipi at Bingi, Anak, Magdalena, meron talaga 'yan siyang ganun kaapi-api ang mga tao. Ano ba 'yung sa Pipi at Bingi? Wala kang problema kasi wala kang makita, wala kang marinig. Pero masakit pakinggan 'yung sitwasyon ng mga --- mga alipin.

Alam mo, Freddie Aguilar is the only Filipino to me who gave the world a face of the music of the Philippines na atin talaga. Huwag 'yung Tagalog, 'yung atin.

Kita mo 'yung Anak niya, hanggang ngayon --- hanggang ngayon napakasikat na kanta 'yan. Siya lang ang gumawa nun. Siya ang nagbigay ng mukha sa Philippine music para sa buong mundo at makabayan. *[applause]*

Ipalit mo lang dito sa mga wala namang ginawa. Wala akong narinig na si Erin Tañada, Macalintal, Hilbay, si Chel Diokno, wala daw...

Tinanong siya ano bang nagawa ni Duterte? Sabi niya, "No smoking." P*****i** 'yung sadya na...

Ako nangako ako sa inyo, sinabi ko doon sa mga farmers, free na ang irrigation. Pagka-Presidente ko, pinutol ko talaga ang bayaran. Wala nang bayad ang mga lahat ng farmers buong Pilipinas paggamit ng tubig. *[applause]* Ginawa ko.

Sabi ko sa hospitalization, kung makaya natin, gawain kong libre. Nandiyan na universal care. *[applause]* Sinabi ko, libre ang edukasyon, nandiyan na, ginawa ko. Ano pa ba ang kailangan ninyo sa akin? Ginawa ko. Sabi ko iko-control ko ang droga. Hindi ko man matapos ng isang araw pero p***** i** ninyo, papatayin ko talaga kayo. *[applause]*

Ginawa ko ng lahat. 'Yung pangako ko nagawa ko. Sila? Kayo may ospital kayo. Ibinigay ko 'yan dahil sa bulong ni Vice Mayor. Sabi ko huwag mo akong bulungan baka si Hudas ka, ako ang mamatay dito. Sige ka bulong-bulong diyan. Magduda pa 'yung mga tao. Paano paos kasi ang boses. Bakit? Kasi kayong mga taga-Malabon, eh nagka-Vice Mayor kayo ng tungga rin gabi-gabi. P***** i**... *[laughter] [changes voice]* "Eh ano man paos ang boses ko. Paano man 'yan. Eh kasi ikaw mayor. Paos ang boses mo kay sige ka inom." *[laughter]* Eh baka. Sabi ko, "Mayor hindi ka ba alcoholic? Sabi niya hindi pa pero malapit na. Baka 'pag manalo 'ko." *[applause]*

Eh gabi-gabi man sige inom. Hindi ako nagsabi niyan, pulis. Tinanong ko 'yung mga pulis. "Ano bang ano --- istilo ng kampanya diyan?" "Eh pangtakot siya, pinupuntahan 'yung mga tao." "Ah p***** i**," sabi ko. "Maghanap ka talaga ng sakit ng ulo mo."

Huwag kang manghingi kasi ibigay ko talaga sa iyo 'yan. Anak ng... Huwag ka gyud mag... Tsk.

Kaya sabi ko, isang tao nagbigay ng honor sa atin, isang taong mautak. Mahirap kaya mag- compose sa isang tao na may mensahe siya para sa atin. Freddie Aguilar. *[applause]*

Kaya, hindi talaga. Maniwala kayo hindi ito --- may sobra ang delicadeza. Totoo 'yan. Hindi siya nagsabi na "tulungan mo ako". Nagtakbo lang siya, sabi ko, "Bong, suportahan natin si Freddie." Kaya sabi ko gusto 'yang tao na 'yan.

Nagbigay sa inyo ng kaligayahan, nagbigay siya ng inspirasyon, Anak. At least kung 'yung mga anak natin, pakinggan nila, magdadalawang-isip sila. 'Yung nakita mo naman 'yung lyrics. May itinulong sa atin. He has helped the Filipino itself sa mga kanta niya.

Ngayon, itong tao na ito... Sabi ko, at the time DILG-hin ko siya... Alam mo, as early as panahon ni Marcos, ulitin ko ha, ipinatawag siya ito ng DEA nga --- Drug Enforcement, ipinatawag niya kami. Sabi niya na --- sabi ng Amerikano ganito. Alam na niya noon pa. Marcos time --- ah Ramos' time, he was already told by the Americans na may problema kayong mabigat, droga. Kay kung hindi ko naagapan, ewan ko lang hindi ako mag... Kung hindi ko naagapan, lahat ng barangay captains, 'yang nasa listahan 'yung mayor --- Parojinog, ewan ko lang kung anong mangyari.

Kaya ako 'yung priority ko sabi ko, droga pati corruption. Kasi ang corruption konektado sa droga. Binibili lahat, binibigyan pati 'yung pulis. Kung ang pulis nandiyan mismo sa droga, ay huwag ninyong gawain 'yan.

Alam mo sa totoo lang, mauuna kayo sa impiyerno. Huwag ninyong --- do not f*** with me. Huwag ninyong gawain 'yan. Talagang mamamatay kayo lalo na kung nasa gobyerno ka. Ganun eh.

Parojinog. Pinatay niya 'yung mga pulis niya na ayaw sumali sa kanya. T**** i** sabi ko, sumobra na talaga 'yan.

Espinosa, mayor. Dalawa niyang pulis, pinatay niya. Ganun. Hindi naman talaga papayag 'yung lahat. Ah kung ganun ka, sorry na lang. Wala talaga akong magawa para sa inyo.

So, makaligtaan ko kasi binasa ko 'yung kay Francis. Sino pa ba ang pinaka qualified dito kung ganun ang ano mo --- kung ganun ang edukasyon mo? London pa. Nag-aral ka talaga doon? O... Kasi kung ako ang pinapunta doon, wala akong natapos pero lahat siguro mga... Ilang years ba 'yon, Francis? One year? Maka-uyab ako niyan siguro mga... Wala akong matapos pero marami akong kaligayahan diyan. *[laughter]* Baka magbaon pa ako pag-uwi ko ng isa. *[changes voice]* "Hi I'm... I was a girlfriend of your mayor. He was there to study but he didn't. He spent most of his time f***** us." *[laughter]*

Eh anuhin ko man 'yang title-title na Master of Laws? Ako 75 lang talaga since Grade 1. Nanay ko, maestra ha. Naging supervisor pa. Pero ako, all throughout, 75, 76, 75. Sabi ng nanay ko, "Paano man tayo, anak?"

Sabi ko, "Sige lang, ma. Tatal kung bigyan mo ako 78, anuhin ko man 'yang sobra? 75 man lang kailangan ko para maka-akyat ako. Bakit papagurin mo pa ako ng 90? Eh ilang ar --- susmaryosep, ilang oras ako niyan mag-aral? Ayaw ko mag-aral basta magbasa lang ako konti tapos..." "'Yun lang talaga gusto mo sa buhay?"

'Yung tatay ko Bisaya. There's an idiomatic expression --- parang idiom eh or if a --- cliché. 'Pag magsabi ang Bisaya, ganun lang siya, "Do, hanggang pantalan ka lang." Ibig sabihin lalaki ka na wala kang tinapos tapos hanggang diyan ka lang. Pantalan, tig-karga ng mga sako. So sabi niya, "'Yan, 'yan ang dapat sa iyo." Sabi ko sa papa ko na, "Sige lang pa. Basta bayaran lang ako por karga, okay na man sa akin." *[laughter]*

You know, my father was the governor of One Davao. Ang tatay ko governor. Noong namatay ang tatay ko, malaki 'yung Davao noon. Pinaghati-hati nila. Kaya makita mo, Davao del sur, Davao Oriental, Davao Occidental, ComVal Valley, Davao del Norte, Davao City. 'Yon ang... Pero ang tatay ko talaga, namatay 'yon, ang tingin niya wala na ako --- wala talaga akong pag-asa. Sa AB lang ako noon eh. Kaya wala siyang magandang tingin sa akin. Parang ini-ignore niya. Kaya sabi ko ngayon, I'm sorry but ah... Pero ngayon, kung makita mo ako, tumba ka. Eh governor ka lang diyan.

Pero hanggang 75. Nanay ko. Nasanay ang nanay ko? Sabi niya, "pasa ka?" "Oo." "75?" "Oo, ma." "Oh..." Ganun na lang ang nanay ko. Ang nanay ko walang magawa tanggap --- tanggap niya. Ngayon, sa College of Law, Eh 'di 75. Tama 'yang 'yung sa Legarda pagbaba mo 'di ba, Mendiola tapos Legarda tapos nandiyan pa 'yung restaurant diyan. "Chilled beer. Cold Beer"

Pagdating doon sa library, mag-aral. Sabi, oh, akala mo mag-away ang mga p***, mga brod. Huh. Wala na. Iwan ang libro inuman doon sa Legarda. Ito ang buhay. Kaya 75 lang, 75.

Ngayon, noong nag-Presidente ako, kinuha ko 'yung mga brod ko. Tugade, 'yan ang valedictorian namin. Sonny Dominguez, kababata ko 'yan since kindergarten. Davao kami since kindergarten hanggang nagpunta ata 'yan ng... Anong eskwelahan niya? Nag-ano pa --- nag magna cum laude.

So sila ang kinuha ko. Si Art. 'Yung mga ano. Delfin Lorenzana, Defense Secretary. Valedictorian 'yan. Totoo. 'Yan dito, sige kayo. Ikaw, ikaw, Medialdea, bright, ha sige.

Briones, si ma'am --- thinking masyado. Kinuha ko sila. Si Berna, maganda, dito ka. Huwag ka magpalayo. Dito ka lang. Tapos magtingin ako sa kanila. Before the Cabinet --- kahapon nag-

Cabinet ako, iniisa-isa ko sila tingin pati 'yung mga military. Mga bright 'yan eh. Mga tigas sa PMA. Sabi ko, isip-isip ko sige, kayong mga magna cum laude, mga valedictorian, kayong mga general diyan na mga bright, upo kayo. Kasi puro lang kayo utusan sa taong 75 lang. So, bakit hindi ka pa mag-aral nang ma-presidente ka man ng 75? 'Wag masyado. Take it from me.

Ngayon, 'yung mga anak ninyo na... Basta huwag mo nang pilitin, 'yung iba hinahampas eh. Sabi ko, oo nga 'no, 75. Ah okay ka, Duterte style. *[laughter and applause]*

"Oh, President Duterte, ilang taon ka sa high school?" "Seven years." "Eh bakit ka seven years?" "Eh ako 'yung original na K-12." p***** j**, buhay na ito. Seven years ako sa high school.

Ah, ano pa ba? Ah si Raffy Alunan kilala na ninyo. He is a deep thinker. *[applause]*

He's --- ano 'yan. Ito 'yung tao na may integrity na talaga at... I hope he did not take offense sa itong istorya ko sa lupa. Totoo naman talaga eh. We were --- we were invaded by p***** j** itong mga Katsila na ito. We were invaded three thou --- 300 years ago, 300 years.

Tayo nga 'pag 50 mamatay na. Three hundred years inupuan nila ang ating bayan and lived off with the fat of the land. Amerikano, 50 years.

Kaya ko --- hindi ako galit. Wala na 'yung galit na galit. Pero pissed off ako sa --- maalaala ko gaano nila pinahirapan ang Pilipino. Ang China, ang China gusto lang makipag-kaibigan. Wala namang hiningi 'yan.

So ganito, alam naman ninyo ang laro sa politika. 'Pag may programa ako, kay lalo na kayo 'yung walang lupa, hihingiin ko

`yung authority pati `yung pera galing sa Kongreso. Kung wala akong senador diyan na akin, wala talagang pera na makuha ko pahirapan `yan eh. Kagaya niyang EDSA.

Sabi nila, kailangan mo ng emergency powers kagaya kay Ramos ibinigay noon to deal with the energy crisis. Cory Aquino was also --
- nandiyan naman si Secretary Alunan --- was given emergency powers.

Ngayon, bago akong upo, sabi nila, kailangan ni Duterte to solve the EDSA problem, emergency powers. May narinig ako isang senadora. Sobra ka-bright, nauna na `yung malisya. Sabi niya, malaking pera ito baka ikurakot lang ng mga tao diyan. So nung narinig ko, sabi ko sa Congress, "Kalimutan na ninyo. Let EDSA rot. Wala na akong pakialam diyan. Dito ako sa itaas." Eh ito ngayon, `pag natapos ito, na-connect na ito lahat... Alam mo `yung inyo dito, kung matapos lang `yan within three years `yan, from itong sa Cubao to Makati, would be just about five minutes.

Dito ako na lang naghanap ng paraan. Nagpunta ako ng China, nagpunta ako kung saan-saan. Eh kung ganon ang tingin mo sa akin, p***** i** kurakot. Ha, solohin ninyo.

Kaya ang EDSA ganun, bahala kayo. Iyong magsabi, "Kurakutin niyo `yung pera." Ayaw ko na rin maski ibigay mo. Eh nauna `yung malisya mo eh.

Alam mo, sabihin --- gusto ko sabihin hindi lahat ng tao dito sa mundong ito magnanakaw. Maybe `yung relatives mo but hindi ako. Maybe `yung asawa mo, hindi ako.

Ngayon, kung gusto talaga ninyong tumulong, sa sarili niyo --- ako wala, three years. Ginawa ko nang lahat. Lahat --- lahat ng pangako, hospitalization, education, nandiyan na. Irrigation, free. Ibinigay ko na sa inyo. Inuupakan ko ang corruption. Okay na `yan.

Iyang mga mayor, governors, 'pag tini --- 'pag demanda mo 'yan, dito sa akin administrative talagang mayayari 'yan kung totoo. 'Pag hindi naman, I will not. I will never, never 'yung go after just because of politics.

Nangyari sa akin 'yan kasi ako sinabi ko, when I entered politics, ginamit ko 'yung sa tatay ko, the party that I am with today will be the party when I will leave politics. Hindi ako nag-a-ano ng... *[applause]* Kaya marami akong dumaan na sakripisyo rin pero alam mo na. Pinsan ko rin kasi, gusto kong patayin. Pero...

Eh nakikinig man siya ngayon. Paano ngayon... They say... Masakit kasi... *[coughs]* Sabi ko, "Huwag ka nang ilapit 'yung..." Pinsan ko 'yung asawa eh. Tapos 'yung kalaban ko, kung magsalita siya sa ano, 'pag sabihin... *[coughs]* Iyong plema dito p***** j**.

Well, ganyan lang ang buhay. So ganun mamili kayo. Sinabi ko naman ang... Tingnan mo, "Otso Diretso, larga impiyerno." *[laughter and applause]*

Ito hindi ko sa --- hindi ko sinabing pinaka, pero ano mang masabi mo kay Mangudadatu? T*** j**. Malaking tulong ito sa buhay ng -- - sa Mindanao ---just to keep the peace. *[applause]* Ito 'yung kinakausap.

Well, remember na ang mga Kristiyanos sa Mindanao rin ha. Baka akala ninyo kayo lang dito sa Luzon. So wala namang --- isa lang man 'yan. Matulungan mo ang bayan mo, hindi lang kay Mangudadatu. Sila 'yung pamilya nila ang magtulong sa atin, hindi lang siya.

Bato, susmaryosep. *[applause]* Bong Go. *[applause]* Maski ganungan lang 'yan pero... Koko Pimentel. *[applause]*

[*Saan na ba 'yung iba?*] Freddie Aguilar. [*applause*] Singer, composer. Iyon lang? Oo. Iyan lang. Anong ibinigay niya sa Pilipino? Malaki. Ano? Garbo, pride. Ano... Makilala tayo na edukado. Higit sa lahat, maski 'yan na lang ang maibigay niya sa atin, advice o mga salita para sa ating lipunan.

Raffy Alunan. [*applause*] Katagal na niyan sa trabaho sa ano. Perfect. National security expert ito si Alunan. Baka makaligtaan ninyo. Pia Cayetano. [*applause*] Iyan nandito. JV Ejercito. [*applause*] Ilan kaya ang asawa nitong buang na ito? Imee Marcos. [*applause*] Lalo na Cynthia Villar. [*applause*] Si Cynthia Villar talaga bilib ako, parang nanay. Not just sa ano, parang nanay.

Alam mo ba 'yan si Cynthia, kay usually ako 'yung speaker sa graduation sa Army pati sa Police, 'yung sa military ako talaga 'yung ano... Kung sino 'yung sa PMA, valedictorian, nagabigay 'yan siya ng Camella Homes.

Noon gusto niyang --- gusto niya aminin ko. Sabi ko, "Ayaw ko niyan." Iyong totoo. Iyong mga --- kung sino 'yung valedictorian sa PMA ng taon na ito, tapos naman, may bahay 'yan Camella Homes. Pulis ganun rin.

Pagka ano... Iyan ganun kaganda ang loob ni --- 'yan... And yet she does not want it known before, but I insisted that you know --- let us just give them the truth. Para baka sabihin sa akin wala akong ganung kalaking pera na magbigay ng bahay pati lote.

So bahala kayo. Ako, well, tagal ko naman... Kasama pa kami ni --- kasama ko nga sa Congress si Sandoval. Matagal ko na 'yan --- kilala ko si --- hindi lang man ngayon 'to. Kaya nandito ako kasi nanalo ako. Sila man ang nagtulong rin sa akin, though last minute pero oo --- sabi ko.

Siya ang ---- si Jeannie ang --- 'yung matiyaga magpunta sa Malacañan. [*applause*] Oo, totoo. Matiyaga 'yan. Madalas 'yan eh, doon sa...

[changes voice] "Kaya nga lang ang boses niya kay mahirapan kami. Sabi ko, lumapit ka sa akin pero huwag masyadong malapit. Ano ba ang gusto mo? Bakit ka paos? "Kasi nagkampanya ako, pati 'yung patay tinatagay ko." *[laughter]*

Maraming salamat at mabuhay kayong lahat.

--- END ---